

*Kolokvium o regionálních vědách
14.–16. června 2017, Kurdějov*

**Vliv demografických
a socioekonomických determinantů na
úmrtí v okresech Jihomoravského
kraje v letech 2006–2015**

*Dana Hübelová
Veronika Jadczačková
Gabriela Rousová*

VÝCHODISKA

- **Úmrtnost** - klíčový faktor demografických procesů.
- Ve vyspělých zemích stoupá úmrtnost na tzv. **civilizační choroby** (také **neinfekční onemocnění**).
- Struktura úmrtnosti podle příčiny:
 - nemoci oběhové soustavy
 - novotvary
 - dýchací soustavy
 - trávicí soustavy
 - vnější příčiny.

DEMOGRAFICKÉ A SOCIOEKONOMICKÉ DETERMINANTY ÚMRTNOSTI

- **Demografické:**
 - věk,
 - pohlaví.
- **Socioekonomické (SE):**
 - vzdělání,
 - ekonomická a finanční situace,
 - sociální prostředí bydliště aj.

CÍL A SLEDOVANÉ INDIKÁTORY

- **Statisticky vymezit demografické a SE determinanty hlavních nemocí jako příčin úmrtí v JMK:**

- **Demografické**

index stáří, úhrnná plodnost, novorozenecká úmrtnost, kojenecká úmrtnost, rozvodovost, podíl dětí s porodní váhou do 2,5 kg, podíl předmanželských koncepcí, potraty celkem a podíl samovolných potratů

- **Socioekonomické**

podíl nezaměstnaných osob ve věku 15–64 let a podíl příspěvků na bydlení

VÝSLEDKY

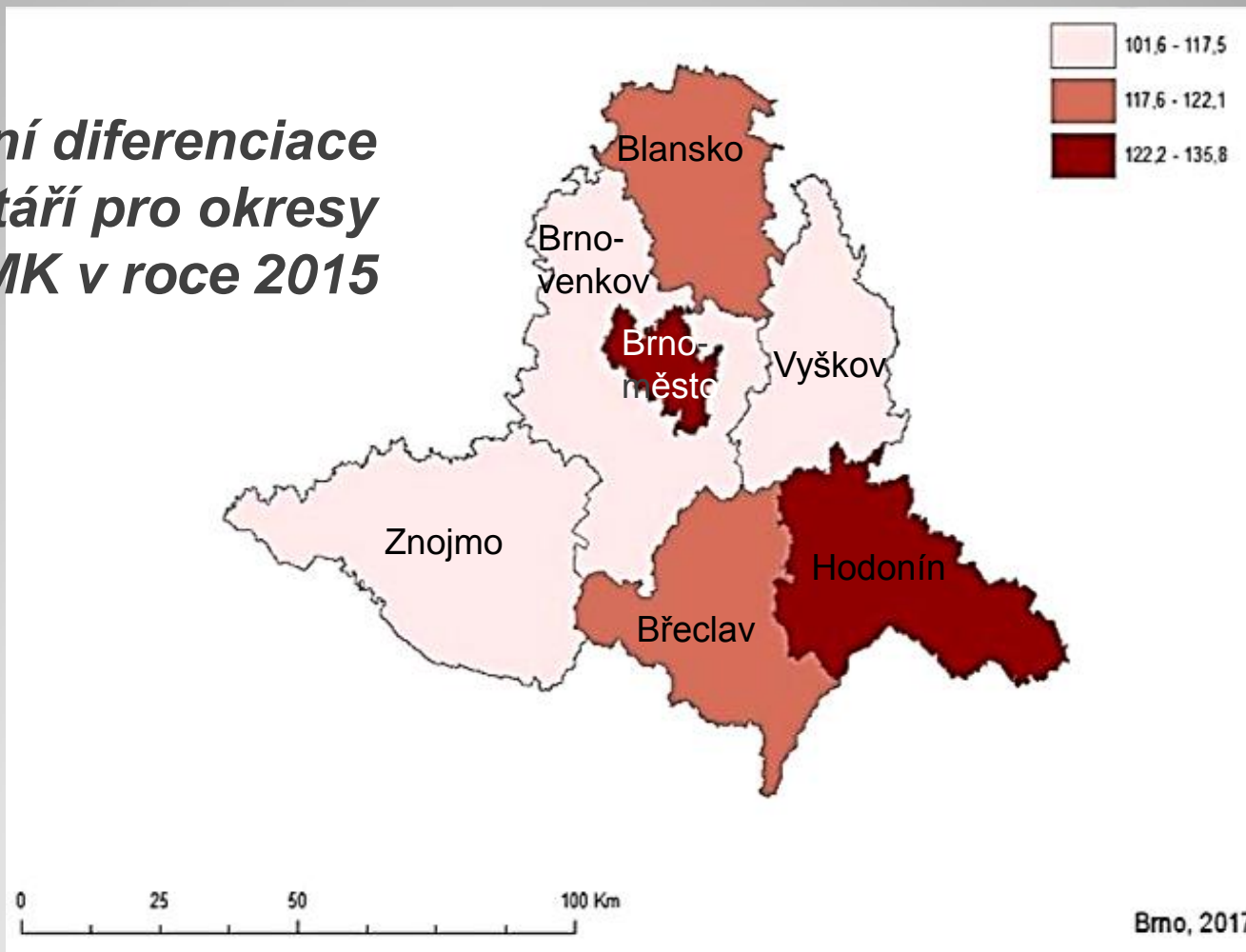
- Při využití **vícenásobné regrese** byly určeny jako vysoce statisticky významné pro úmrtnost na hlavní nemoci:
- **Index stáří** po eliminaci vlivu ostatních proměnných (parciálních korelace) dosáhl střední závislosti (0,634).
- **Příspěvek na bydlení** po eliminaci vlivu ostatních proměnných dosáhl střední závislosti (-0,553).

➔ *Nárůst indexu stáří o 12,88 % způsobí nárůst úmrtnosti o 0,037 úmrtí na 100 obyvatel.*

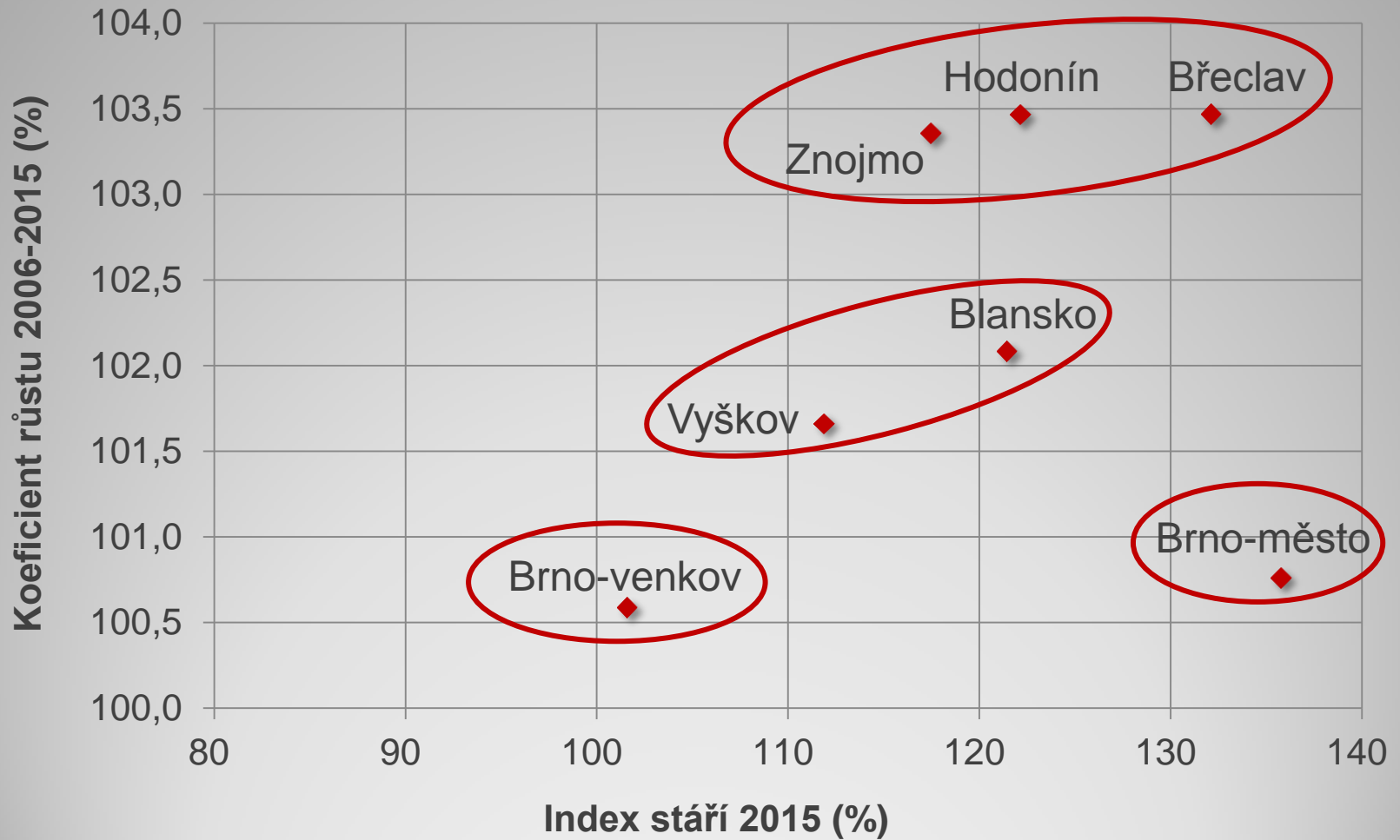
➔ *Nárůst příspěvku na bydlení o 777,33 Kč způsobí pokles úmrtnosti o 0,045 úmrtí na 100 obyvatel.*

VÝSLEDKY

*Územní diferenciacie
indexu stáří pro okresy
JMK v roce 2015*

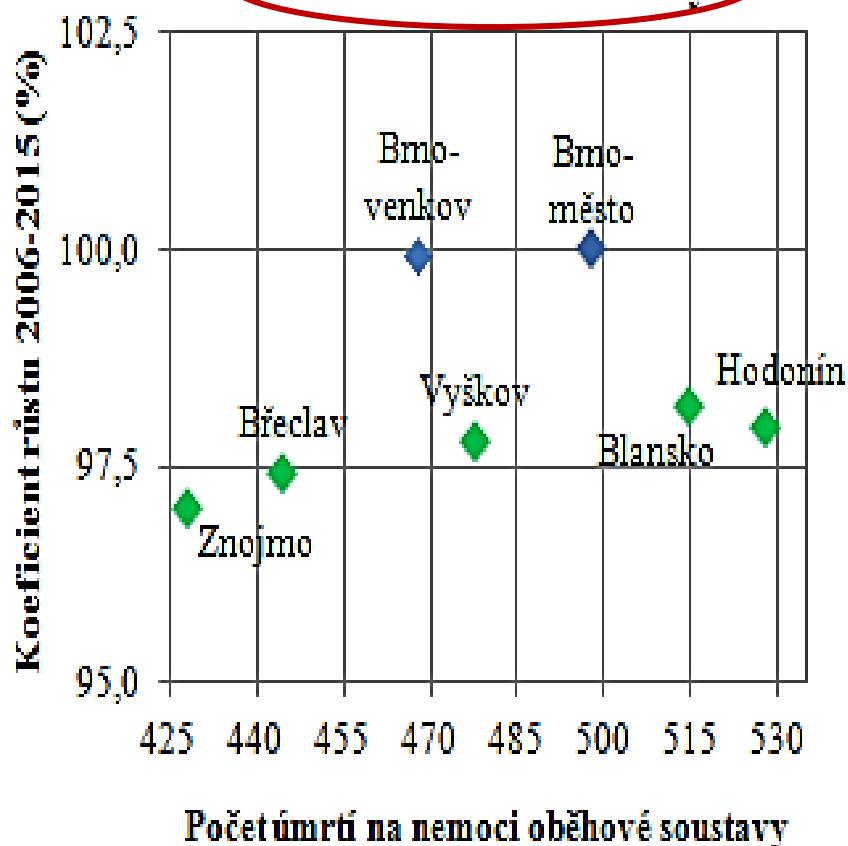
VÝSLEDKY

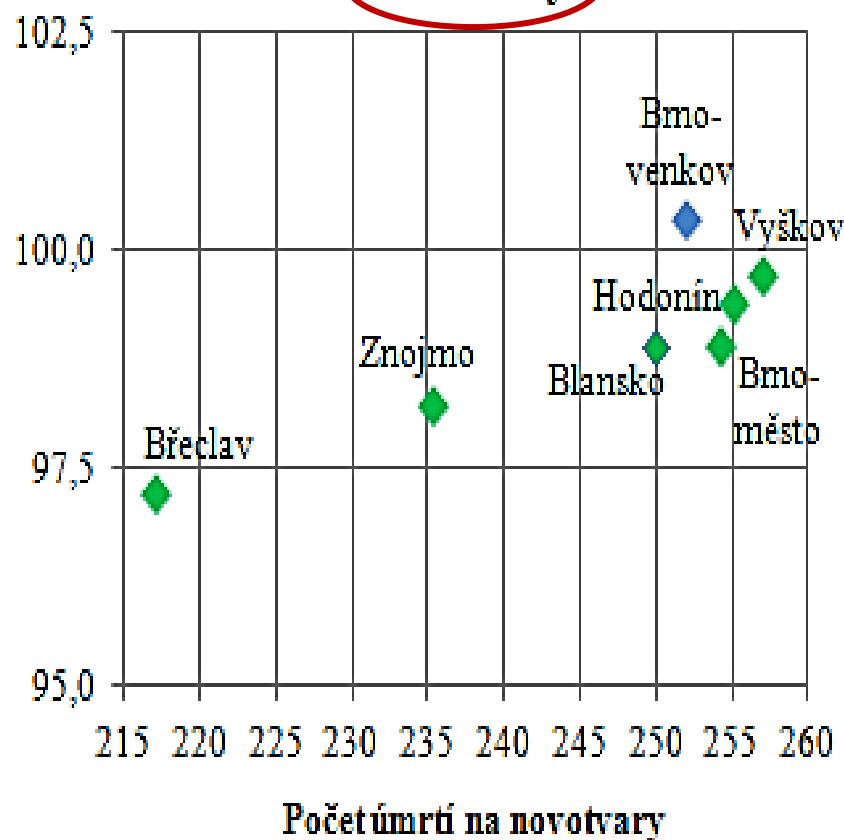
VÝSLEDKY

Úvoj úmrtnosti podle příčin hlavních nemocí v okresech JMK v roce 2015 (počet úmrtí/100 tis. obyv.): zpomalení dynamiky úmrtí ◆ stagnace ◆ růst dynamiky úmrtí ◆

Nemoci oběhové soustavy

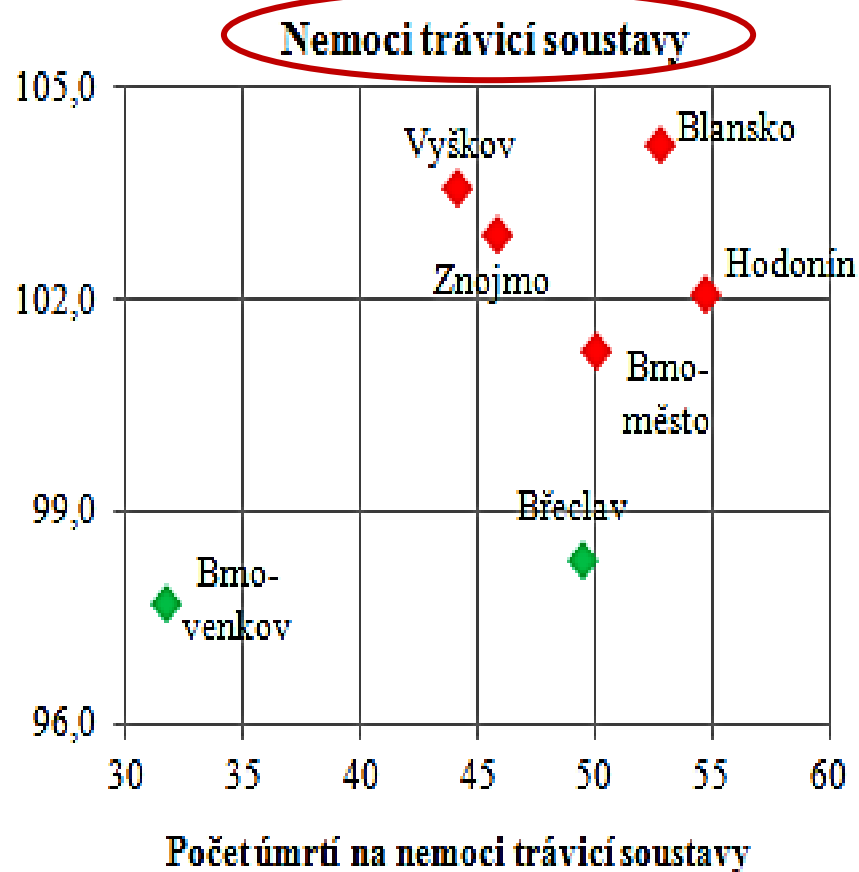
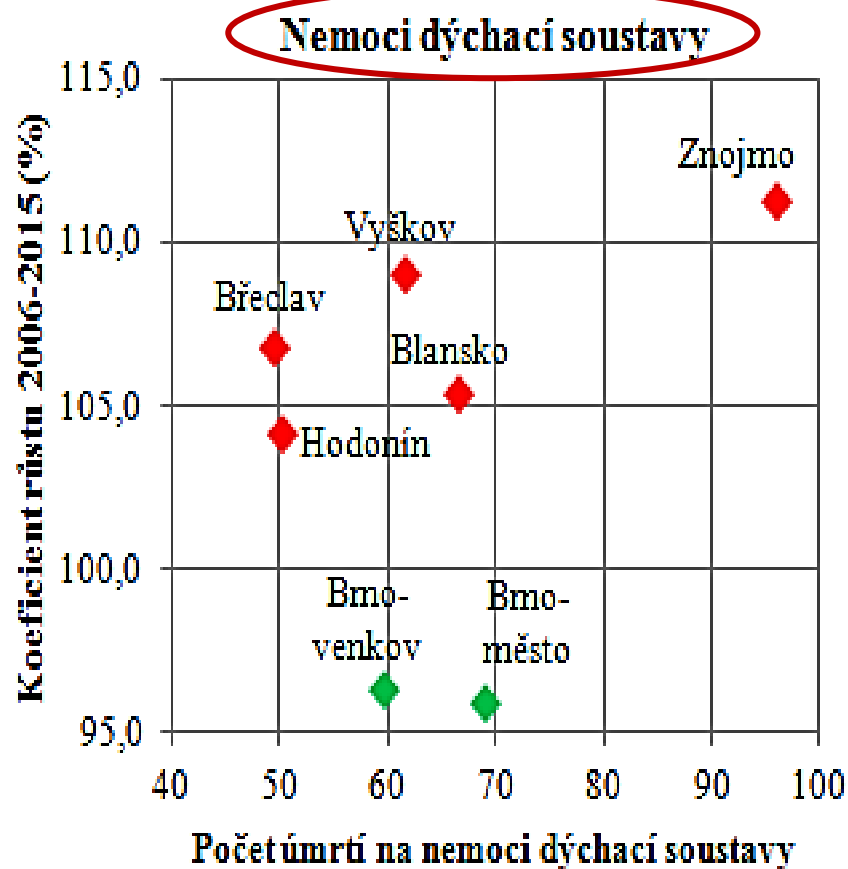

Novotvary

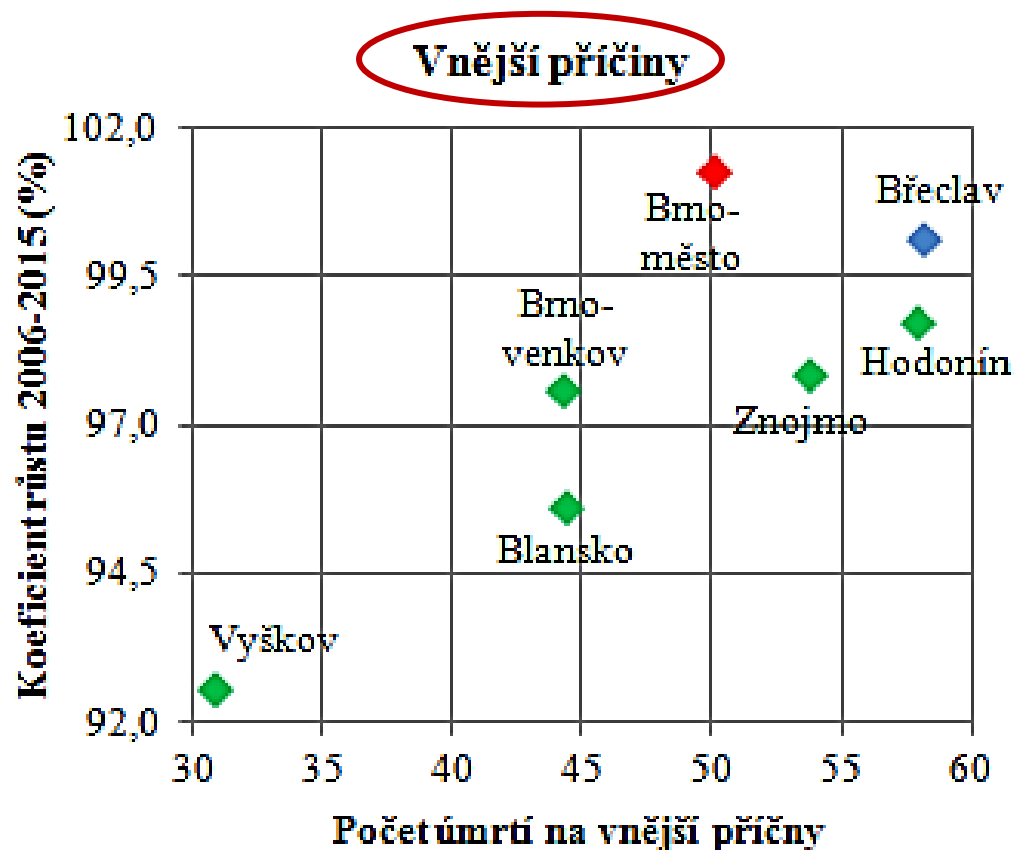
VÝSLEDKY

Úvoj úmrtnosti podle příčin hlavních nemocí v okresech JMK v roce 2015 (počet úmrtí/100 tis. obyv.): zpomalení dynamiky úmrtí ◆ stagnace ◆ růst dynamiky úmrtí ◆

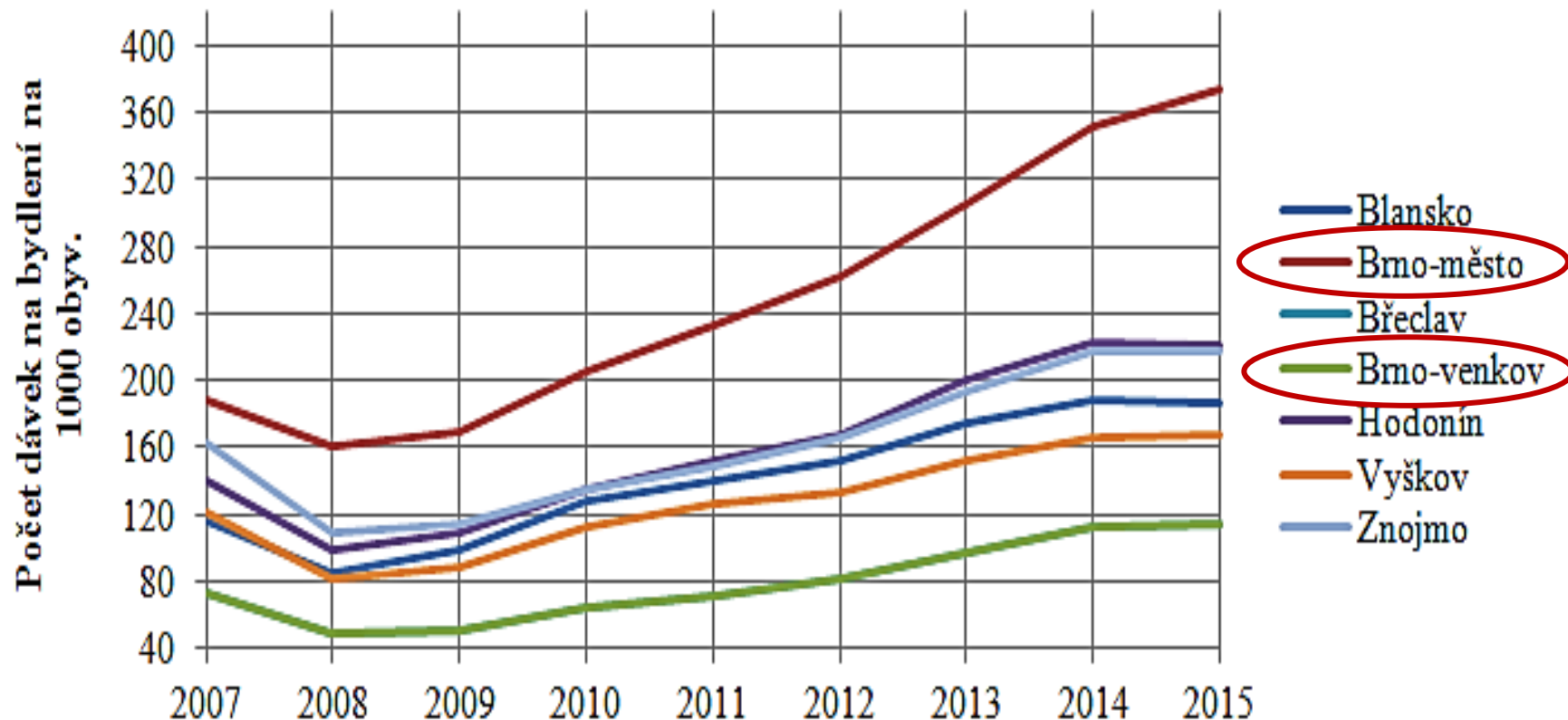
VÝSLEDKY

Úvoj úmrtnosti podle příčin hlavních nemocí v okresech JMK v roce 2015 (počet úmrtí/100 tis. obyv.): zpomalení dynamiky úmrtí ◆ stagnace ◆ růst dynamiky úmrtí ◆

VÝSLEDKY

Úvoj počtu příspěvků (dávek) na bydlení v okresech JMK v letech 2007–2015 (na 1 000 obyv.)

ZÁVĚRY

Z výsledků je možné zhodnotit:

- okres **Brno-venkov** jako okres s *příznivými demografickými a SE determinanty úmrtnosti* → dobrá zdravotní stav obyvatelstva.
- okres **Brno-město** vykazuje *negativní tendence v determinantech úmrtnosti* → nižší kvalita zdravotního stavu obyvatelstva.
- Z národohospodářského hlediska zastupuje zdraví, nemocnost, ale i změny vývoje nemocí jako příčin úmrtí, významný potenciál pro využití a rozvoj lidského kapitálu.

Děkuji za pozornost

Autoři a kontakt:

PhDr. Dana Hübelová, Ph.D.

hubelova@mendelu.cz

Ing. Veronika Jadczková, Ph.D.

Bc. Garbiela Rousová

MASARYKOVA UNIVERZITA
FAKULTA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE
A MEZINÁRODNÍCH STUDIÍ